

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DLXXVII. ad annum DXC.

Parisiis, 1644

Epistola XXIII. Gregorii Papae I. Ad Theotistam Et Andream. De duobus generibus compunctionis. Nec non gratias agit e pecunia in redemptionem captiuorum collata. Et de miraculo per clauem sancti ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15221

Prov. 28.

Psalm. 2.

ligentiæ solet esse securitas. Habere ergo in hac vita non debes securitatem, per quam negligens reddaris. Scriptum est enim: *Beatus vir qui semper est pauidus*. Et rursus scriptum est: *Servite Domino in timore, & exultate ei cum tremore*. In paucis ergo huius vitæ tempore mentem vestram necesse est ut tremor teneat, quatenus per securitatis gaudium sine fine postmodum exultet. Omnipotens Deus sancti Spiritus sui gratia mentem vestram repleat, & post fletus, quos quotidie in oratione funditis, ad gaudia vos æterna perducatur.

EPISTOLA XXIII.

GREGORII PAPÆ I.

AD THEOTISTAM ET ANDREAM.

De duobus generibus compunctionis. Nec non gratias agit de pecunia in redemptionem captivorum collata. Et de miraculo per clauem sancti Petri facto.

Gregorius Theotistæ pariter & Andream.

Exod. 15.

Psalm. 68.

Cant. 1.

QUOD in tanto tumultu causarum vestra excellentia posita sacri verbi vbertate plena est, atque ad æterna incessanter gaudia suspirat, magnas omnipotenti Deo gratias ago, quia hoc in vobis esse impletum video, quod de electis patribus scriptum est: *Filii autem Israel ambulauerunt per siccum per medium mare*. At contra: *Ego veni in altitudinem maris, & tempestas demersit me*. Vos vero ad repromissionis patriam inter vndas causarum sæcularium siccis, ut video, gressibus ambulatis. Agamus ergo gratias ei Spiritui, qui corda quæ implet leuat, qui inter tumultus hominum, solitudinem in mente facit. In cuius præsentia nullus locus compunctæ animæ est secretus. Æternæ enim suauitatis odorem trahitis, atque ideo sponsum animæ ardenter amatis; ita ut cum cælesti sponsa ei dicere possitis: *Trabe me post te, in odorem unguentorum tuorum currimus*. In epistolis autem excellentiæ vestræ hoc minus reperi, quia mihi de serenissima domina indicare noluit quam studiosè legat, vel in lectione qualiter compungatur. Prodesse quippe ei multum debet vestra præsentia, ut inter causarum fluctus, quos affli due patitur, ex quibus velit nolit foras trahitur, semper ad amorem cælestis patriæ interius reuocetur, & hoc

hoc quoque inuestigare debetis, quotiens ei pro sua anima lacrymæ dantur, vtrum adhuc ex timore, an iam ex amore compungatur. Duo quippe sunt compunctionis genera, sicut scitis: vnum quod æternas pœnas metuit, aliud quod de cælestibus præmiis suspirat; quia Deum sitiens anima prius timore compungitur, post amore. Ante enim semetipsam in lacrymis afficit, quia dum malorum suorum recolit, pro his perpeti supplicia æterna pertimescit. At vero cum longa mœroris anxietate fuerit formido consumpta, quædam iam de præsumptione veniæ securitas nascitur, & in amore cælestium gaudiorum animus inflammatur. Et qui prius flebat ne duceretur ad supplicium, postmodum flere amarissime incipit quia differtur a regno. Contemplatur etenim mens, qui sint illi angelorum chori, quæ ipsa societas beatorum spirituum, quæ visio internæ claritatis Dei, & amplius plangit, quia a bonis perennibus deest, quam flebat prius cum mala æterna metuebat; sicque fit vt perfecta compunctio formidinis trahat animum ad compunctionem dilectionis. Quod bene in sacra veracique historia figurata narratione describitur, quæ ait: *Axa filia Caleph sedens super* ^{10f. 15.} *asinam suspirauit. Cui dixit pater suus: Quid habes? At illa respondit: Da mihi benedictionem. Terram Australem & arentem dedisti mihi, iunge & irriguam. Et dedit ei pater suus irriguum inferius, & irriguum superius.* Axa quidem super asinam sedet, cum irrationabilibus carnis suæ motibus anima præsidet. Quæ suspirans a patre terram irriguam petit: quia a Creatore nostro cum magno desiderio querenda est lacrymarum gratia. Sunt namque nonnulli qui iam in dono percipiunt libere pro iustitia loqui, oppressos tueri, indigentibus propria tribuere, ardorem fidei habere, sed adhuc gratiam lacrymarum non habent. Hi nimirum terram Australem & arentem habent, sed adhuc irrigua indigent. In bonis enim operibus positi, in quibus magni atque feruentes sunt, optant valde vt aut timore supplicii, aut amore regni cælestis peccata sine quibus viuere non possunt quotidie plorent. Sed quia, vt dixi, duo sunt compunctionis genera, dedit ei pater suus irriguum superius, & irriguum inferius. Irriguum quippe superius accipit anima, cum se in lacrymis regni cæ-

lestis desiderio affligit. Irriguum vero inferius accipit, cum inferni supplicia flendo pertimescit. Et quidem prius inferius, & post irriguum superius datur. Sed quia compunctio amoris magna dignitate præminet, necesse fuit ut prius irriguum superius, & post irriguum inferius diceretur. Vos ergo quæ operante omnipotente Domino utraque compunctionis genera experimento nostis, quantum per verba serenissimæ dominæ vestræ prodestis, quotidie solícite perscrutari debetis. Peto autem ut paruulos dominos quos nutritis, præcipue moribus instruere curetis, & gloriosos eunuchos qui eis deputati sunt admonete, ut ea illis loqui debeant, quæ eorum mentes in caritate circa se inuicem & erga subiectos in mansuetudinem compungant, ne si quid odii modo inter se conceperint, in aperto postea erumpat. Verba siquidem nutrientium aut lac dant si bona sunt, aut venenum si mala. Talia ergo nunc eis suggerant, quæ postmodum ostendant quam bona fuerint quæ a nutritorum suorum ore suxerunt. Præterea triginta auri libras dilectus filius meus Sabinianus diaconus ab excellentia vestra transmissas in redemptionem captiuorum dandas, atque pauperibus erogandas detulit, de quibus vobis gaudeo, sed mihi pertimesco; quia apud tremendum iudicem non solum de sancti Petri apostolorum principis substantia, sed etiam de vestris rebus rationem redditurus vado. Vobis autem omnipotens Deus pro terrenis cælestia, pro temporalibus æterna restituat. Indico vero quia ex Crotonensi ciuitate, quæ super Adriaticum mare in terra Italiæ posita transacto anno a Longobardis capta est, multi viri ac multæ mulieres nobiles in prædam ductæ sunt, & filii a parentibus, parentes a filiis, & coniuges a coniugibus diuisi, ex quibus aliqui iam redempti sunt. Sed quia grauius precia eis indicunt, multi apud nefandissimos Longobardos hætenus remanserunt. Mox autem medietatem pecuniæ quam transmisisistis, in eorum redemptionem transmisi. De medietate vero ancillis Dei, quas vos Græca lingua monastrias dicitis, lectisternia emere disposui, quia in lectis suis graui nuditate in huius hiemis vehementissimo frigore laborant; quæ in hac vrbe multæ sunt. Nam iuxta notitiam qua dispensantur, tria millia reperiuntur. Et quidem de sancti

Petri apostolorum principis rebus octoginta annuas libras accipiunt. Sed ad tantam multitudinem ista quid sunt, maxime in hac vrbe, vbi omnia graui precio emuntur? Harum vero talis vita est, atque intantum lacrymis & abstinentia districta, vt credamus quia si ipsæ non essent, nullus nostrum iam per tot annos in loco hoc subsistere inter Longobardorum gladios potuisset. Præterea benedictionem sancti Petri apostoli clauem a sacratissimo eius corpore transmissi, de qua videlicet clauis hoc est gestum quod narro miraculum. Dum eam quidam Longobardorum ciuitatem ingressus in Transpadanis partibus inuenisset, quia sancti Petri clauis esset despiciens; sed pro eo quod eam auream vidit, facere sibi ex illa aliquid aliud volens, eduxit cultellum vt eam incideret. Qui mox cultellum cum quo eam per partes mittere voluit, arreptus per spiritum, sibi in gutture defixit, eademque hora extinctus cecidit. Et dum illic rex Longobardorum Antharith atque alii multi eius homines adessent, & is qui se percusserat seorsum mortuus, clauis vero hæc seorsum iaceret in terra, factus est omnibus vehementissimus timor, vt eandem clauem de terra leuare nullus præsumeret. Tunc quidam Longobardus catholicus, qui sciebatur orationi & eleemosynis deditus, Minulfus nomine, vocatus est, atque ipse hanc leuauit de terra. Antharith vero pro eodem miraculo aliam clauem auream fecit, atque cum ea pariter ad sanctæ memoriæ decessorem meum transmisit, indicans quale per eam miraculum contigisset. Ipsam ergo vestræ excellentiæ transmittere studui, per quam omnipotens Deus superbientem & perfidum hominem peremit, vt per eam vos, qui eum timetis & diligitis, & præsentem salutem & æternam habere valeatis.

EPISTOLA XXIV.

GREGORII PAPÆ I.

AD ANASTASIVM EPISCOPVM ANTIOCHENVM.

De Cyriaco episcopo Constantinopolitano, & profano vocabulo vniuersalis, quo temere utebatur.

Gregorius Anastasio episcopo Antiocheno.

DESIDERATAM suauissimæ vestræ sanctitatis epistolam communi filio meo Sabiniano diacono deferente suscepimus.
Concil. Tom. 13.

Aaaa ij